

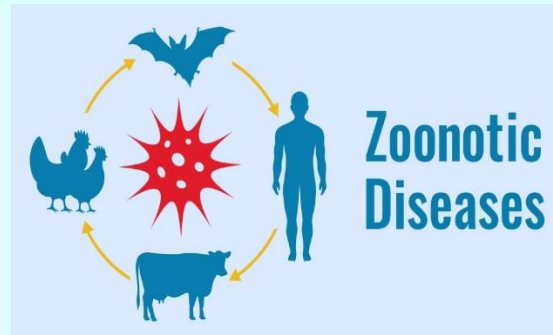
مرکز تصویربرداری بابک

مرکز تصویربرداری بابک

روزانه افراد بسیاری به واسطه مشاغل خود (کشاورزی یا محیط بانی) یا داشتن حیوان خانگی، با حیوانات سر و کار دارند.

انواع بیماری های زئونوز

در این راستا سازمان های بین المللی نیز اقدام به اعلام روز جهانی بیماری های زئونوز در تاریخ ۶ جولای نموده اند. در ۶ جولای ۱۸۸۵ لویی پاستور به طور موفق اولین واکسن ضد هاری را که موجب نجات یک مورد حیوان گزیده شد به جهان معرفی کرد. روز جهانی بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان فرصتی است برای افزایش هماهنگی بین بخشی و افزایش آگاهی جامعه به منظور پیشگیری از انتقال و ابتلای جامعه به این بیماری ها.

زئونوز (Zoonosis) اصطلاحی برای انواع بیماری ها یا عفونت های مشترک انسان و حیوان است که می تواند بین آنها منتقل شود.

پمفلت آموزشی در خصوص روز ملی مبارزه با بیماری های قابل انتقال بین حیوان به انسان

بیماری های مشترک انسان و حیوان در اصل از گروه باکتری ها، ویروس ها، قارچ ها و انگل ها هستند. براساس تعریف سازمان جهانی بهداشت، هر گونه بیماری یا عفونتی که به طور طبیعی بین حیوانات مهره دار و انسان انتقال می یابند؛ به عنوان بیماری های قابل انتقال بین انسان و حیوان (زئونوزها) شناخته می شوند. مهمترین بیماری های مشترک میان انسان و دام که در کشور ما دیده می شود شامل تب مالت، سالک، هاری، سیاه زخم، کیست هیداتیک، تب خونریزی دهنده کریمه کنگو، جنون گاوی، آنفلوانزای پرندگان و ... است.

علت بیماری های زئونوز

انواع بیماری های زئونوز از راه های مختلفی از حیوانات به انسان منتقل می شوند:

۱. ناقل جاندار

ناقل یک موجود زنده انتقال دهنده عفونت از حیوان به انسان یا حیوان دیگر است:

آنها اغلب بندپایان زیر هستند

مرکز تصویربرداری بابک

مرکز تصویربرداری بابک

در زئونوزیس مستقیم، عامل عفونی تنها نیاز به یک میزان برای تکمیل چرخه زندگی خود دارد و طی انتقال، دچار تغییر چشمگیری نمی شود. بسیاری از سوش های آنفولانزا از این دسته اند.

زئونوزیس مستقیم همچنین ممکن است به انتقال عامل عفونی بین میزبان های گوناگون، به شکل انتقال مستقیم بیماری از یک حیوان به حیوان دیگر اطلاق شود. از سوی دیگر، زئونوزیس غیر مستقیم به معنی انتقال از طریق یک میزبان حد واسط است که در این صورت میزبان واسط ممکن است همه نشانه های بیماری را بروز ندهد. حیوانی که بیماری را به این شکل منتقل میکند ناقل نامیده می شود.

✦*روش های انتقال*:

— استفاده خوراکی از حیوانات و فرآورده های حیوانی

— نگهداری از حیوانات به عنوان حیوان خانگی یا حیوانات مزرعه و یا انتقال در حین انجام خدمات دامپزشکی

— حمله حیوانات وحشی و انتقال بیماری به انسان

منابع آب آلوده شده کود آلوده نیز می توانند حاوی انواع زیادی از باکتری های مشترک بین انسان و دام باشند. بنابراین خطر انتقال آن باکتری به انسان از این طریق نیز وجود دارد

تماس غیر مستقیم

تماس غیرمستقیم به تماس با محل زندگی حیوانات آلوده یا لمس شیئی که توسط حیوان آلوده شده اشاره دارد. نواحی رایجی که احتمال انتقال عفونت به انسان وجود دارد عبارتند از:

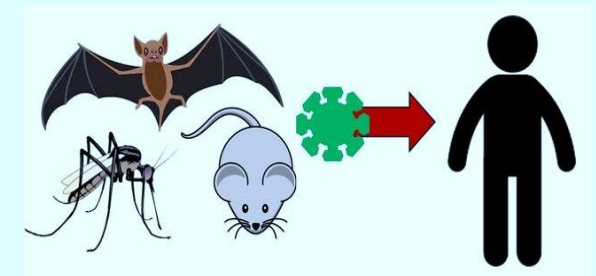
- ظروف آب و غذای حیوانات خانگی
- گیاهان و خاکی آلوده ناشی از حیوانات آلوده
- مخازن آکواریوم
- مرغداری ها
- سبدهای حیوانات خانگی، قفس یا لانه

کشاورزان، کارگران کشتارگاه ها، کارگران باغ وحش یا فرو شگاه های حیوانات خانگی و دامپزشکان خطر بیشتری برای دریافت بیماری های مشترک بین انسان و حیوان دارند. آنها همچنین می توانند ناقل این بیماری ها به افراد دیگر باشند.

- کک
- شپش
- پشه ها
- کنه ها

ناقل با گاز گرفتن حیوان آلوده و سپس انسان باعث سرایت بیماری های مشترک بین انسان و دام می شود.

تماس مستقیم

تماس مستقیم به تماس با مایعات بدن حیوان آلوده مانند بزاق، خون، ادرار، مخاط یا مدفوع اشاره دارد. در صورت لمس کردن یا نوازش حیوانات آلوده، گاز گرفته شدن یا خراشیده شدن توسط حیوان آلوده انسان دچار بیماری می شود.

پیشگیری از زئونوز:

اقدامات متعددی می توان برای پیشگیری از زئونوز انجام داد، از جمله:

- رعایت بهداشت فردی و شستن دست ها :این به ویژه بعد از تماس با حیوانات، محصولات حیوانی یا محیط هایی که ممکن است آلوده باشند، مهم است.
- پخت کامل غذا :گوشت، مرغ و تخم مرغ را به طور کامل بپزید تا میکروب ها کشته شوند.
- مصرف گوشت حیوانات معتبر با مجوز وزارت بهداشت
- مصرف شیر و پنیر پاستوریزه : از مصرف شیر و پنیر غیرپاستوریزه خودداری کنید.
- اجتناب از تماس با حیوانات بیمار :از تماس با حیوانات بیمار یا مرده خودداری کنید.
- عدم نگهداری حیوانات خیابانی
- حیوانات خانگی خود را به طور منظم واکسینه و ضد انگل کنید :این به محافظت از آنها در برابر بیماری هایی که می توانند به انسان منتقل شوند کمک می کند.

—انتقال بیماری توسط حشرات، کنه ها یا انگل گل
—شکار و صید حیوانات

نمونه هایی از بیماری های زئونوز

- سالک : این بیماری انگلی توسط مگس خاکی آلوده منتقل می شود و باعث ایجاد زخم های پوستی می شود.
- هاری : این بیماری ویروسی از طریق بزاق حیوان آلوده به انسان منتقل می شود و می تواند کشنده باشد.
- لپتوسپیروز : این بیماری باکتریایی از طریق ادرار حیوانات آلوده که با آب یا خاک تماس پیدا می کند، منتقل می شود و می تواند باعث نارسایی کبد و کلیه شود.
- تب مالت : این بیماری باکتریایی از طریق تماس با محصولات حیوانی آلوده مانند شیر، گوشت و پنیر منتقل می شود و می تواند باعث تب، سردرد و درد عضلانی شود.
- آنفلوآنزای خوک : این بیماری ویروسی از طریق تماس مستقیم با خوک های آلوده یا تنفس ذرات آلوده منتقل می شود و می تواند باعث تب، سرفه، گلودرد و درد عضلانی شود.

- محیط زندگی خود را تمیز نگه دارید :از تجمع فضولات حیوانی در اطراف خانه خودداری کنید و به طور مرتب محل زندگی حیوانات خود را تمیز کنید.
- در صورت سفر به مناطق با خطر بالای زئونوز، اقدامات پیشگیرانه مناسب را انجام دهید :این ممکن است شامل استفاده از داروی ضد مالاریا، پوشیدن لباس محافظ و اجتناب از تماس با حیوانات باشد.
- مراجعه فوری به مراکز درمانی در صورت مواجهه با حیوانات بیمار و بروز علائم

تهیه و تنظیم: واحد HSE مرکز تصویربرداری
به مناسبت روز ملی مبارزه با بیماری های قابل انتقال بین حیوان
به انسان: "۱۴۰۳/۰۴/۱۳"